

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a V-a

Etapa locală, 17 decembrie 2016

Școli cu predare în limba română

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru este de 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.

Citește cu atenție cele două texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate:

A.

Cărțile sunt asemenea unor fluturi. De obicei stau cu aripile lipite, așa cum se odihnesc fluturii pe câte-o frunză, când își desfășoară trompa filiformă* ca să soarbă apa dintr-un bob de rouă. Când deschizi o carte, ea zboară. Și tu odată cu ea, ca și când ai călători pe gâtul cu pene al unui fluture uriaș. Dar cartea nu are o singură pereche de aripi, ci sute de lumi locuite. Unele dintre ele seamănă mai mult cu cea în care trăim, altele sunt populate de ființe care nu ni se arată decât în vise.

Pe aripile fluturilor noștri de hârtie, asemenea unor solzișori care irizează** lumina, sunt tatuaje ciudate înscrise cu cerneală tipografică. A trebuit să mergem la școală ca să le deslușim. Stând confortabil în spinarea mătăsoasă a marelui fluture, citim și zburăm. Căci fluturile nu se urnește de pe frunza lui dacă nu-i inventăm aripile adevărate, care nu sunt de hârtie, nici de cerneală, nici de cuvinte, ci de imagini, atingeri, mirosuri, melodii. (...) Cărțile sunt fluturii cu care zburăm prin propria noastră minte, sub bolta uriașă a țestei noastre. (...) Citind și zburând, ceea ce e unul și același lucru, nu faci decât să desenezi harta magică a propriului tău suflet. (...) Ai fi bănuir că trăiesc atât de multe lumi în tine?

(Mircea Cărtărescu, *A patra inimă*)

*filiformă, adj. – care are forma unui fir;

**a iriza, vb. - a emite culori asemănătoare cu ale curcubeului; a scânteia, a lăsa în lumini multicolore.

B.

CĂRTE, *cărți*, s. f. I. 1. Scriere cu un anumit subiect, tipărită și legată sau broșată în volum. ♦ *Carte albastră* (sau *albă*, *neagră* etc.) = publicație oficială a unui guvern care conține documente justificative privitoare la o problemă politică. ♦ Expr. *A vorbi* (sau *a spune*) *ca la* (sau *ca din*) *carte* = a vorbi ca un om învățat; a vorbi așa cum trebuie; a face caz de erudiția sa, a fi pedant. *A se pune pe carte* = a se apuca serios de învățat. *Cum scrie la carte* = așa cum trebuie, cum se cere. 2. Fig. Cunoștințe de scriere și de citire; învățătură, știință, cultură. *Ai carte, ai parte*. 3. Registru. II. 1. (Urmărit de determinări introduse prin prep. „de”) *Carnet cu date personale: carte de membru, carte de muncă* etc. 2. Bucată de carton, cu însemnări scrise sau tipărite, căreia i se dau diferite întrebuințări: pentru corespondență (*carte poștală*), permis de intrare la un concert sau bibliotecă (*carte de intrare*), indicând numele (profesia, adresa etc.) unei persoane (*carte de vizită*) etc. ♦ *Cartoane dreptunghiulare, diferențiate după culorile, semnele și figurile imprimate pe ele și întrebuințate la jocuri de noroc*. III. (Înv. și pop.) 1. Scrisoare. 2. Ordin scris, emis de o autoritate. 3. Act scris, document; dovadă. *Carte de judecată* = hotărâre, sentință judecătorească. – Refăcut din **cărți** (pl. lui **cartă* < lat. *charta*), prin analogie cu *parte-părți*; (II) din fr. **carte**.

(<https://dexonline.ro/definitie/carte>)

SUBIECTUL I - Lectura - 50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional – 12 puncte

1. Transcrie, din textul A, un epitet și o enumerație. **6 puncte**
2. Explică, în 50-60 de cuvinte, semnificația secvenței *Ai fi bănuir că trăiesc atât de multe lumi în tine?* din textul A. **6 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional/ nonficțional – 30 de puncte

Scrie o compunere de 150-200 de cuvinte, în care să prezinți *asemănări și deosebiri* între textul literar/ ficțional și cel nonliterar/ nonficțional, referindu-te la cele două fragmente citate.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea nuanțată a asemănărilor/ deosebirilor (cu referire la scopul comunicării, limbaj, imagini artistice și figuri de stil);
- utilizarea, pentru exemplificare, a unor secvențe potrivite din textele-suport;
- originalitate în valorificarea informației;
- respectarea numărului de cuvinte solicitate.

Redactarea răspunsului la punctul b – 8 puncte

Unitatea compoziției - **1p**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul - **1p**; coerența textului - **1p**; ortografia - **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); punctuația – **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); așezarea în pagină - **1p**.

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii - 10 puncte

Redactează o compunere de 100-150 de cuvinte despre *lecturile copilăriei*, valorificând experiența ta de viață.

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

1. Identifică numărul sunetelor din cuvintele: *ciudate, deschizi, faci, atingeri, obicei*. **5 puncte**
2. Transcrie, din textul A, trei cuvinte conținând diftongi diferiți, iar din textul B, două cuvinte cu vocale în hiat. **5 puncte**
3. Explică rolul cratimei în secvența *câte-o* (textul A). **5 puncte**
4. Transcrie, din textul B, cinci cuvinte derivate. **5 puncte**
5. Scrie cinci termeni din familia lexicală a cuvântului *suflet*. **5 puncte**
6. Găsește sinonimele potrivite sensului din text pentru cuvintele *urias, ființe, să (le) deslușim, ciudate, nu se urnește*, subliniate în textul A. **5 puncte**
7. Scrie antonimele cuvintelor *a vorbi, serios, știință, scrise, intrare* din textul B. **5 puncte**
8. Selectează, din textul A, un verb la modul condițional-optativ, un substantiv, un pronume, un adjectiv și un numeral. **5 puncte**
9. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din enunțul: *Pe aripile fluturilor noștri de hârtie, asemenea unor solzișori care irizează lumina, sunt tatuaje ciudate înscrise cu cerneală tipografică*. **5 puncte**
10. Alcătuieste o propoziție enunțiativă, dezvoltată și afirmativă, în care să existe și un complement exprimat prin numeral cardinal. **5 puncte**

Clasa a V-a, școli cu predare în limba română

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a V-a

Etapa locală, 17 decembrie 2016

Școli cu predare în limba română

BAREM DE CORECTARE

SUBIECTUL I - Lectura - 50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional (12 puncte)

1. Se acordă câte 3p. pentru fiecare imagine artistică - 2x3p = **6 puncte**

2. Explicarea convingătoare și nuanțată a semnificației, cu raportare la fragmentul dat și respectarea numărului de rânduri – 6p./ explicarea parțială – 4p./ simplă încercare – 2p. - **6 puncte**

b. Scriere despre textul literar (30 de puncte)

Se punctează următoarele aspecte:

- prezentarea nuanțată a asemănărilor/ deosebirilor, cu referire la scopul comunicării, limbaj, figuri de stil și procedee artistice, imagini artistice și utilizarea unor secvențe potrivite din ambele texte-suport – 12p./ 9p./ 6p./ 3p. - **12 puncte**

- utilizarea, pentru exemplificare, a unor secvențe potrivite – 8p./ 6p./ 4p./ 2p - **8 puncte**

- organizarea ideilor în scris - 4p./ 2p. – **4 puncte**

- originalitate în valorificarea informației - 4p./ 2p. – **4 puncte**

- respectarea numărului de rânduri solicitate – **2 puncte**.

Redactarea răspunsului la punctul b – 8 puncte

Unitatea compoziției - **1p**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul - **1p**; coerența textului - **1p**; ortografia - **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); punctuația – **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); așezarea în pagină - **1p**.

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii - 10 puncte

Redactarea unui text nuanțat și convingător despre *lecturile copilăriei*, valorificând experiența proprie – **10 puncte**

(în funcție de calitatea textului creat, se pot acorda 10p/ 8p/ 5p/ 3p.)

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

1. Precizarea corectă a numărului sunetelor – 5x1p= **5 puncte**

2. Transcrierea corectă a cuvintelor – 5x1p= **5 puncte**

3. Explicarea corectă a utilizării cratimei (prezentarea a cel puțin unui aspect) – **5 puncte**

4. Transcrierea corectă a celor 5 derivate – 5x1p= **5 puncte**

5. Scrierea celor cinci termeni din familia lexicală – 5x1p= **5 puncte**

6. Identificarea corectă a sinonimelor – 5 x1p= **5 puncte**

7. Scrierea corectă a antonimelor – 5x1p = **5 puncte**

8. Selectarea corectă a părților de vorbire indicate – 5x1p = **5 puncte**

9. Precizarea corectă a funcțiilor sintactice – 5x1p = **5 puncte**

10. Alcătuirea corectă a propoziției enunțiative, dezvoltate, afirmative – 3p.; introducerea unui complement exprimat prin numeral – 2p; 3p+2p= **5 puncte**.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total: 120 de puncte.